

Előfizetési díj:

Egészévre 4 ft., Félévre
2 ft., Negyedévre 1 ft.

Hirdetmények:

3 hasábos petitsor egyszer
9 kr., többszöri hirde-
tésnél 7 kr., Bélyegdíj
30 kr.

Nyilttér petitsora 12 kr.

ZALAMEGYE

társadalmi, közművelődési és gazdasági hetilap.

A lap

szellemi és anyagi részét
illető közlemények a szer-
kesztőséghez küldendők.

Bérmentelen leveleket
csak ismert kezekről fo-
gadunk el.

Kéziratokat nem küldünk
vissza.

A „Zalamegyei gazdasági egyesület“ és a „Zalaegerszegi ügyvédi kamara“ hivatalos közlönye.

Megjelenik minden vasárnap.

Közművelődési egyesületet Zalamegyének.

(Zalamegye vezérferfiainak figyelmébe.)

1885. július 3-án lesz 18 éve annak, hogy hazánk első lánglelkű közoktatási minisztere Eötvös József meleg hangú felhívást küldött szét az országban számos magán- és közhivatalt viselő hazafihoz, melyben azt indítványozta, hogy az ország minden vármegyéjében, minden vidékén, sőt minden népes városában alakítsanak a honpolgárok „népnevelési egyesületeket“ a népiskolai oktatás gyámolítására. Az indoklás, melylyel a halhatatlan emlékü nagy hazafi el, díszére válik nagy szívének, szabadságszerető, demokratikus érzelmű lelkének.

Ebből a felhívásból idézzük a következő részletet:

„Ha van feladat, melynek megoldására az állam minden hatalma elégtelen — ez a népnevelés. Oly feladat ez, melyet csak a nép maga oldhat meg.“

„Az egyes ember, de még inkább egy nemzet nem élettelen anyag, melyet a leghatalmasabb művész is tetszése szerint faraghatna képzeletében előtte lebegő ideáljának megfelelővé. Az emberi szellem úgy egyéni létében, mint társadalmi közösségében oly önálló hatalom, mely egyedül önálló munkásságával fejtheti ki erőt és képességeit.“

„A népek csak magának lehet önmagát művelnie. Egyedül ott fejlődhetik ki életrevaló, önálló, maradandó és az emberi polgáriasságra valóban gyümölcsöző műveltség, hol a művelődés szükségének érzete a nemzetben felébredt, a polgárok minden osztályainak vállvetett közreműködése által magából az összes nép életéből képződtek ki. És ép annyira az állami közhatalom csak segíyezni és gyámolítani képes az egyeseknek és testületeknek ide vonatkozó törekvéseit — mint viszont a kormánynak minden legüdvösebb intézkedései is óhajtott siker nélkül maradnak, ha a társadalom közreműködése által nem támogatattik.“

„Zalamegye“ tárcája.

AZ ÉLC A TÖRÖKÖKNÉL.

Irta: Kőváry Béla.

(Vége.)

Ali Riza bég rendkívül csunya és igen hiu ember volt, s az adófelügyelői magas hivatalát viselte, a mely hivatal ép úgy a törököknél, mint egyebütt — tudvalevőleg — igen népszerű.

Egy alkalommal híres francia művész vetődött Isztambulba, s Riza nyomban elhatározta, hogy összevissza hányt vonásait megörökíteti a maga és ivadékai gyönyörűségére.

Be is kacsázott csakhamar a művészhez és felhívta őt, készítse el arcképét, még pedig oly híven, hogy egészen a megszólalásig hasonlítson az eredetihez, sőt még az is rá ismerjen, a ki soha se látta.

A művész nem igen szívesen vállalkozott, mert attól tartott, hogy rá talál feledkezni Riza bég rettenetes arcelére, s jövőre majd a tisztességesebb phisonomiák nem fognak neki sikerülni, azomban végre megalkudtak, mert Riza bég nem sajnált száz aranyat ígérni becses ábrázatának hű másolatáért.

Az arckép végre elkészült és teljesen sikerült. Valóban remeke volt a rúttságának, s a kik csak megnézték, felkiáltottak: nini! hiszen ez az ocsmány Riza bég, az adófelügyelő!

A festő bemutatatta művét az eredetinek, a ki midőn meglátta a képet: összecsapta kezeit, roppant haragra foryant és így kiáltott fel: Micsoda! én volnék ez a szörnyeteg? Ön uram nem művész, hanem egy nyomorult kontár, egy silány mázoló! Így tönkre tenni az én ábrázatomat! És még száz aranyat kíván tőlem ezért a vonásaim ellen elkövetett merényletért. Örüljön

A halhatatlan nevű férfiú az eszmét azután tovább kifejti levelében és az érdekletteknek figyelmet a levélhez mellékelt tervrajzra hívja fel.

Az eszme tizennyolc év előtt nem öltött testet. A nemzet az alkotmányos élet első stádiumában átmeneti kort élvén, s mivel azonkívül is sok oldalról lázas tevékenységet fejtett ki, akkor mindjárt nem tudott fellelkesülni a magasztos eszméért, melynek megtestesítésére munkára szólította Eötvös az egész magyar társadalmat, habár másképp a népnevelés oltárára szívesen és örömmel hozta nem csekély áldozatait. Ha itt-ott mutatkoztak is ez irányban törekvések, csak a kezdeményezés fokán maradtak azok. Az 1871-ki általános országos tanítógyűlés, mely 3000 tanító jelenlétében folyt le, szintén foglalkozott a kérdéssel, meg is vitatta, de tudtommal ennek a discussionnak sem volt nagyobb hatása. A gyakorlati életben a népnevelési egylet szép eszméje még keresztül vihető nem volt.

Ez különben előre volt látható. Egy eszmének mindig érnie kell addig, míg a viszonyok kényszerítő hatása az egyik vagy másik formában ki nem fejleszti virágát. A „Német Schulverein“ támadó fellépése, a nemzetiségi agitációk tüzhelyéből koronként fel-felpattanó egy-egy szikra az alkotmányos élet bátyái között magát bizton érző magyar embert mégis figyelmeztették, hogy sem a magyarosodás, sem a közműveltség terén nem történt meg még minden, hogy van tenni való még, gyorsan és erélylyel és hogy végre is a kormány nem tehet meg mindent, különösen pedig meg van bénítva tevékenysége, ha a társadalom teljes erejéből hozzá nem járul. Más részben egyes kisebb nagyobb városokban maga a közönség érezte egyik-másik oly intézménynek hiányát, melynek felállítása majdnem életérdeknek mutatkozott és így a viszonyok kényszerhatása demonstrálta érthetően az egyesülés, a társulás szükségét.

Igy keletkeztek egyes helyeken az árvaházakat, kisdudóvodákat és menhelyeket létesítő

egyesületek. Így a magyar iskola-egylet; — így a közművelődési egyesületek Szatmárban, Temesvárott, Biharmegyében; — így a magyar nemzetiség terjesztését célzó egyletek a felvidéken stb.

Mindezek nem „népnevelési egyletek“ szigorú értelemben véve a szót, de kétségtelenül olyanok, melyek halhatatlan Eötvösünk lelke előtt lebegtek, mikor az általános népnevelési egyletek eszméjét termékeny mag gyanánt elvetette, mert ez egyletek, társulatok mind elérnek abban a cimbén.

Van-e szükség Zalamegyében is közművelődési egyesületre?

Bátran azt felelhetjük rá, hogy igen. S ha valaki azt mondaná, hogy hiszen van elég egylet a megyében, a megye egyes nagyobb városában: azt felelnék reá, hogy mindez egyleteknek igen szép, igen nemes céljuk van, de mivel nagyobb részt helyi érdekűek, csekélyebb eszközökkel kell nekik beérniök. De ezek nem teszik nélkülözhetővé az oly egyletet, mely a megye összességét magában foglalva — távol a politikai pártoskodás bűnű befolyásától, oly érdeket szolgáljon, melyek megyei életünkkel összeforrtak és a társadalom nagyobb csoportjának erkölcsi és anyagi közreműködését teszik szükségessé. Egy megyei árvaház létesítése a nemesen gondolkodók verejtékére méltó. Kisebb helyeken gyermek-menhelyek felállítását segílylyel, gyámolítással lehetővé tenni, emberbaráti szép erény gyakorlása. A magyar nyelv terjesztését előmozdítani jutalmak kitűzése, kis könyvtárak létesítése, könyvajándékok kiosztása által az idegen ajku vidékeken, a hazafiúi és nemzeti érzés követelménye. A megye közművelődési intézményeit hathatósan támogatni, a nemzeti művelődés jogos követelménye és elterjedésének feltétele. És így sok más fontos ügy van, melyet az ily egylet tevékenysége gondozása körébe vonhat.

tületének tagjához fordult, ki irástudó létére ostoba volt és hóbögő.

Fel is olvasta Izzeddin urfi levelét híven, de természetesen hóbögve, mert — sajnos — nyelve sehogy sem engedelmeskedett akaratának.

Nesziba asszony nagy megilletődéssel hallgatta végig fia levelét, s ugyancsak köszönte Sadullah efendinek a fáradságát, mondván:

Ezerszer köszönöm önnek tisztelendő Sadullah efendi. A legkisebb kétséggel sincs az iránt, hogy a levélnek minden sora az én szeretett gyermekemtől származik, mert ő fájdalom hóbög és hóbögését a levélben is fölmertem. Csak azon sajnálkozom, hogy ez a nyelvhibá annyira erősödik nála, mert mikor elment, felényire sem hóbögött, mint mos a levélben.

Nafi bég egyike vala a legsilányabb versfaragóknak, a kik valaha tintát vesztegettek, mindazonáltal szeretett volna a költői hírnév dicsőfényébe sítkezéreni, s ugyanazért el is határozta, hogy a mit ő tőle a természet megtagadott, azt másoktól hódítja el. — A lángeszű Bagdadi Fuzuli, az érzelmes Fejzi efendi és a magasan szárnyaló Baki bég hangzatos ghazéljai között nagyszerű pusztítást vitt véghez.

Egy alkalommal igen díszes társaság előtt olvasta fel saját zengeményeit, s itt-ott azután közéjük csemposzte a Bagdadi Fuzuli egynehány költeményét.

Ezen alkalommal nagy örömmel vette észre Nafi bég, hogy az öreg tudós Hodzsa Izmail efendi könnyeket hullat és az egész emberen kimondhatatlan szomorúság vehető észre.

A füzfa poeta meglevén győződve, hogy ezt a hatást szívhez szóló s a boldogtalan szerelmet éneklő versei idézték elő: — vizsgálni kezdte az öreg urat, hogy hát azért nincs ám oly nagy baj, ha Phara nem is szeretett belé eddig a szerencsétlen ifjuba, mert a mi nem történt meg, az még idővel megeshetik stb.

uram teljes lelkéből, hogy szolgálommal nem dobatom le a lépesón remekművével együtt!

A művész látván, mivel van dolga, magához vette művét és békésen eltávozott.

Hanem még ez után következett a hadd el-hadd. A művész farkat festett a képre és nyilvános helyen kifüggesztette, óriási plakátokon hirdetvén: „ime itt függ az emberi öltözeteket viselő majom arcképe, a ki Afrika rengetegeiből került elő, s egy tudós dervis még a csibukozásra is rákapatta.“

Aki a valóságos eleven majmot látni kívánja, fizessen két garast és megtolja tudni, hogy hol látható, azután kedvére bámulhatja, sőt szabadságában áll rothadt narancsál és dinnyehéjjal is megdöbálni.

Csakhamar ostromolni kezdé a közönség a művész lakását, a ki mindenkit Ali Riza bég palotájához utasított. Össze is csődültek a kíváncsiak a mondott helyen és Riza megpillantván a sokadalmat, kérdést tett az iránt, mi lenne kívánságuk? — Az emberek azt vélvén, hogy ő maga az a hírhedt csibukozó majom, rohadt gyümölcsökkel kezdték hajigálni.

Riza bég csakhamar nyitjára jött a dolognak és lóhalálában rohant a festőhöz. Itt van a száz aranya, de azt a képet rögtön boesássa birtokomba.

Sajnálom uram — válaszolt a művész — ez a kép igen jól jövedelmez s valójában nem adhatom olcsóbban ötszáz aranyánál.

Riza lelőggő orral kifizette az ötszáz aranyat, a képet pedig magával vitte a tengerpartra, s ott követ erősítvén rá, rögtön lesúlyesztá a tenger fenekére.

Nesziba asszony igen felvilágosult úrhölgy létére fiát a nagyreményű Izzeddin béjt külföldre küldte tanulni, a honnan az urfi egyszer-mászor leveleket írogatott haza. — Maga a Nesziba asszony nem levén a betűk ismeretében jártas, Sadullah efendibez, az ulemák tes

Nem kételkedem egy percig sem, hogy azon esetben, ha a megye központjában és egyes nagyobb és kisebb városaiban élő vezér- és nevezetesebb férfiak, hivatásuktól áthatott lelkesek és tanfériak a jó ügy érdekében szövetkeznek; ha félretéve minden pártszempontot, szövetkeznek a hazafias- és nemzeti érzület, az ember- és felebaráti szeretet magasabb szempontjából: nem kételkedem benne, hogy annyi derék férfi buzdító felhívására a megye közönsége lelkesülten sorakoznék a kibontott zászló alá, hogy részt vegyen a legáldásosabb társadalmi tevékenységben tiszta lelkesedéssel, buzgó akarattal, felhasználva minden kis erőt, a közös munkában részt kérne. Pedig sok szellemi, erkölcsi és anyagi erő van e megyében, mely csak a mester hívős szavára vár, hogy tevékenységre ébredjen.

Eötvös eszméje megérett. Alakot, testet ölthet nálunk is.

Vajha ezen pár egyszerű szó élénk visszhangra lelne számosak lelkében; de különösen azok lelkében, kik hivatják a vezérszerepre s kiknek szavára itt e megyében mindenki hallgat. Akkor nincs kétség benne, hogy a feléledt üdvös tevékenység nyomán a biztos siker édes gyümölcse fakadna hasznára és javára közvetlenül a megyének, közvetve pedig a hazának és nemzetnek.

Emberé a munkálkodás, de Istentől jó az áldás!

Nagy-Kanizsa. Hoffmann Mór.

A zalamegyei jegyző-egylet köréből.

A zalamegyei községi és körjegyzők egyletének elnöksége a telekkönyvi betéteknek a földadókönyv és az állandó kataszter adataival megegyező szerkesztéséről az igazságügyminiszter által a képviselőházhoz benyújtott törvényjavaslat tárgyában az egyesület tagjaihoz a következő körlevelet intézte:

„Az igazságügyminiszter úr a telekkönyvi betéteknek a földadókönyv és az állandó kataszter adataival megegyező szerkesztéséről a képviselőházhoz törvényjavaslatot nyújtott be.

Ezen törvényjavaslat 68-ik §-ában az mondatik ki: „hogy jövőre a községi vagy körjegyzők az illető községi, vagy a körjegyzői szövetkezethez tartozó községi lakosok érdekében legfeljebb kétszáz o. é. forint értékű képző, vagy szolgalmi jog bejegyzetése végett szerkesztett kérvényeket adhatnak be a telekkönyvi hatósághoz.”

Azt hiszem, hogy kartárs ur előtt felesleges a törvényjavaslat ezen szakaszának a községi jegyzői karra nézve súlyos anyagi veszteséggel járó horderejét bővebben magyarázni.

Tudjuk, hogy a községi jegyzők fizetésének minimuma annak idején törvényileg azért állapított meg 400 forintban, mert utalás történt arra, hogy a községi jegyző a peren kívüli munkálatokból mellékjövödelemre számíthat, mely fizetésének pótlásául szolgál.

Felesleges említenem azt, hogy a 400 forint fizetési minimum az esetleges mellékkereset számbavétele mellett sem felel meg a mai életviszonyoknak; de annál szomorúbb kilátás nyílik a községi jegyzők megélhetésére nézve, ha olyan célok emeltetnének törvényre, melyek a községi jegyző anyagi lételet alapján megintatják és existenciáját határozottan lehetetlenné tennék.

Már pedig az említett törvényjavaslat idézett szakasza egyenesen oda vezet a nélkül, hogy a községi jegyző megkároztatásán kívül a lakosságnak legkevésbé is javára válhék.

Mi községi és körjegyzők, kik a népet és annak viszonyait legjobban ismerjük, legjobban tudjuk a szóban forgó igazságügyminiszteri intézkedés céltalan s a

— Nem azon siránkozom — szolt Izmail efendi — hanem azon, hogy a szegény boldogult Bagdadi Fuzuli milyen rossz társaságba keveredett.

Ha a szóbeszédnek hitelt adhatunk, [hat Nafi bég soha sem olvassa fel többé sem a maga, sem pedig Fuzuli verseit.

Igen áhitatos ember volt a jámbor Saadik efendi, a ki minden idejét istenfélő elmélkedések és az isteni ige némely rejtelmes helyeinek búvárlására szentelte. Barátainak számtalanszor eldicsekedett vele, hogy minden egymásután következő négy napon az egész kórán végig olvasta. A mi ha ugyan nem lehetetlen, hát ember feletti dolog. Mindentelé elterjedt a híre az ő áhitatosságának, s csakugy özönlöttek kamarájába a kegyes adományok, melyeket mind istenfélő voltának köszönhetett. Egyszer eszébe jutott a jámbor férfinak, hogy bizony nem lenne rossz, ha a vakuf-javak kormányzata olyan szent kezekbe kerülne, mint például az övé. El is ment Szelim Khán elé, hogy nevezze ki őt erre a hivatalra.

Szultán Szelim Khán hallotta már a híret a Saadik efendi jámborságának, hanem nagy emberismerő léteire kételkedett annak valóságában s azért el is határozta, hogy e derék urat próbára teszi. Iródiákjával megíratta a kinevezési okiratot Saadik efendi részére, az után titokban belé csempesztette a korányába, végre pedig így szolt hozzá:

— Menj békességgel haza áhitatos hodzsa és foglalj engemet a te jámbor imádságaidba, olvasd el lelkem üdvösségeért négy izben a kórán, azután jöjj ismét szímem elé.

Saadik efendi vidáman pályázott haza s napjait üdítő alvással töltvén el, esze ágában sem volt a nagy

köznépre csak újabb terheket rozó és végeredményében semmiféle előnnyel nem járó voltát felismerni, — azt is világosan látjuk, hogy míg ezen intézkedés bennünket minden elfogadható jogalap nélkül javadalmazásunknak egyik feltételzett és ennél fogva jogosan élvezett részétől meg akar fosztani: addig másrészt a társadalom egyik osztályának a mi rovásunkra kedvezményeket akar biztosítani a nélkül, hogy a velünk szemben követendő mostoha bánásmód következményeivel törődjék.

Erkölsi kötelességünk tehát ezen indokolatlan és úgy a mi, mint különösen az adózó polgárok károsodásával járó intézkedés ellen törvényadta módon nem csak tiltakozni, de minden módon annak megszüntetése és ha az ne sikerülne, úgy anyagi kárpótlásunk érdekében a szükséges lépéseket a nyilvánosság útján a sajtó terén és a kérvényezés útján a községek, szolgabirodalmak és törvényhatóságokhoz intézendő felterjesztések által minden megengedett módon és erélyes fellépéssel sürgősen megtenni.

Ezen szempontból kiindulva, halaszthatatlan kötelességünk tartja a megyei jegyzői egylet elnöksége a t. kartárs urat, s általa a járása területén működő kartársak anyagi helyzetét súlyosbító törvényjavaslat 68-ik §-ának horderejére komolyan figyelmeztetni és kartársi bizalommal felkérni, hogy a fentebbiek értelmében a kerületbeli országgyűlési képviselő urakhoz leendő eljuttatás végett szerkesztett kérvényt és az ezen megkérését a járása területén levő kartársakhoz a szokott uton és módon minden késedelem nélkül elküldeni sziveskedjék azon célból, hogy tekintettel arra, mikép a kérdés alatti sérelmes törvényjavaslat már országgyűlési bizottsági tárgyalás alatt áll és valószínűleg egy pár hónap alatt törvényerőre is fog emelkedni, a minden egyes kartárs a község vagy körjegyzőségbeli községi községek előjárói s képviselő testületei, esetleg a községben létező nagyobb birtokosokkal mihamarabb aláírni s az így aláírt kérvényt a kerületbeli országgyűlési képviselő urhoz a tekintélyesebb és befolyásosabb kartársak által beadhatók legyenek; szóval a t. kartárs ur talájon módot arra nézve, hogy ezen csatolt kérvény minél előbb a jelzett községi tagokkal aláírta a kerületbeli képviselő urhoz pártolással eljuttatva legyen.

Azon reményben, hogy ezen intézkedésemet a t. kartárs ur helyeselni és támogatni s a kérvény példányának a járásbeli kartársai között sürgősen leendő továbbítását eszközölni s e tekintetben teendő intézkedéseiről alulírott egyleti elnökséget értesíteni fogja,

szíves üdvözlettel maradtam t. kartárs urnak:

Nemes-Apátiban 1885. évi április 8-án.

Illés Lőrinc

ns. apátii körjegyző s a zalamegyei községi és körjegyzők egyi elnöke.

A megyebeli képviselőkhöz intézendő kérvény.

Mélyen tisztelt képviselő úr!

Nemzeti fejlődésünk s erősülésre törekvésünk jelen korszakában lehetetlen be nem ismernünk, hogy a törvényhozás terén haladni kell az újítások felé, ne hogy régi intézményeink felett az idő túlhaladva, azok a polgári élet viszonyainak meg nem felelvén, inkább ártalmára maradjanak fent a közéletnek, mintsem megújításuk által, az élet követelményeinek megfelelőleg újabb formában új életet nyerjenek.

Ily szempontból hazafiúi örömmel üdvözöljük azon törvényjavaslatot, mely a nagyméltóságú magy. királyi igazságügyminiszter úr részéről, a telekkönyvi betéteknek a földadó könyv és az állandó kataszter adataival megegyező szerkesztéséről és a telekkönyvi rendeletek pótlásáról és módosításáról folyó évi január 19-én 86 sz. alatt a törvényhozás képviselőházához beterjesztett.

Más érzelmeiket kelt azonban a bennünk e törvényjavaslat 68. §-ában foglalt azon célba vett intézkedés, mely a telekkönyvhöz írásban benyújtott kérvényeknek kir. körjegyző, ügyvéd általi ellenjegyzését rendeli el és csupán 200 ft értékű képviselő telekkönyvi jog megszerzésére vonatkozó írásbeli beadványokra nézve kívánja fentartani a községi és körjegyzők által eddig korlátlanul gyakorolt közreműködést.

úr lelke üdvösségével foglalkozni, s biz Isten, egyszer sem olvasta e a kórán. 16 nap mulva megjelent ismét a szultán előtt és így szolt:

— Te, a ki vagy Szultán Szelim Khán, fia Szultán Bagazid Khánnak, Szultán Machmud Khán fiának (Allah viraszon koporsoiknál) te, a kinek hatalma dícsőséges, — felséges és magasságos úr lelked üdvösségeért valójában elindokozam négy izben a kórán s most rabszolgád itt várja parancsolatodat. Isten éltesen százhusz esztendeig.

— Menj haza megint jámbor kodzsa — mondá a a császár — lapozd végig megint a kóránodat, abban fogsz találni egy okiratot, hozd azt azonnal ide.

Saadik ugyan elnem képzelhette, hogy mi lehet annak az okiratnak a jelentősége, de azért csak haza lődült, s kíváncsian pillantott a csakhamar megtalált írásba.

Csaknem a guta ütötte meg, mikor meglátta, hogy az nem más, mint az ő kinevezése a vakuf-javak kormányzójává. — De már csak vissza kellett vinnie, s átadni a szultánnak, mert Szelim Khán nem értette a tréfát.

A kegyes uralkodó átvette tőle, s azután nagy jóakarattal így szolt:

Áhitatos hodzsa! téged Allah szolgálata sokkal jobban igénybe vesz, hogysem a vakuf-javakát kormányozhatnád; azért nem is akarok elvonni az úr dícsőtésétől, — s mást nevezek ki arra az állomásra.

Im tisztelt olvasóink, ilyen és ezekhez hasonló történetek gyűjteménye a „Lataif Nahme“, melyben a török nemzeti élc termékei nagyobbára egybe foglalvák.

Ha nem célja a törvényjavaslatnak, hogy a telekkönyvi jogszerezések, a mindinkább ritkuló esetek közé tartozzanak azon föld népénél, mely eddig csak kétségbeesztő helyzetében fordult ügyvédhez, vagy a legnagyobb kényseriségben kereste fel a kir. körjegyzőt: úgy nem látjuk indokolva a törvényjavaslat ezen szakaszának ilyenmő intézkedését és pedig annyival inkább nem, mert lehetetlen nem ismerni a magyar földműves nép nyomasztó anyagi helyzetét, s lehetetlen benem látni, hogy bármily méltányos árakban szabályoztassék is a kir. körjegyzők és ügyvédek részére megállapítandó ellenjegyzési munkadíj, kétszeres terhet fog róni a már úgy is közadózásokkal túlterhelt nép vállaira, a meny-nyiben, míg a peres ügyeken kívüli jogügyleteknél szükségelt írásbeli munkálatok díjazásától eltűnt községi és körjegyzőket a megélhetésnek megfelelő fizetéssel kell ellátnia: addig a teljesített munkálatokért igen olcsóra szabott munkadíj az ügyvéd és körjegyzők állásához mérten bizonyosan kétszeresen fogja terhelni, az utánjárásal elvesztegetett munkaidő pedig gyakran ki-pótolhatlan károkat okoz neki.

Ily körülmények között teljes bizalommal s hazafiúi tisztelettel fordulunk a mélyen tisztelt képviselő úrhoz, alázattal kérvén, hogy a törvényjavaslat fent jelzett szakaszának mellőzése iránt — mely mintegy elébb utóbb zsákmányul fogja kiszolgáltatni, úgy magát a telekkönyvi intézményt mint a kisebb birtokos nép osztályt az ügyvédek és kir. körjegyzők megélhetésének — tehetsége és befolyásának egész súlyával a szükséges lépéseket megtenni méltóztassék.

Nagy-Kanizsa, 1885. április 13.

A nagy-kanizsai „Magyar irodalom és művészet pártoló egyesület“ f. hó 12-én megalakult.

Az egyesület eszméje alig egy hóval előbb pendített meg s ily rövid napok alatt kétszázöt meghaladó tag iratkozott be.

Az alakuló közgyűlés f. hó 12-én volt az „Oroszlány“ vendéglő nagytermében, a hol is dr. Fárnek László mint ideigl. elnök a nagyszámban jelen volt tagokat üdvözölvén, az egyesület nemes irányú eszméjét válogatott szavakban adta elő, felhívta a tagok figyelmét ama nagy fontosságra, mely a magyar irodalom és művészet pártoló egyesület vezéreszméjét képezi s kitejezte nagyszabású beszédében, hogy az egyesület úgy társadalmi mint nemzetiségi szempontból is mily nagy mérvben megérdemli a lelkes pártolást, melyben már eddig is részesült s miről a tagok nagy száma fényes bizonyítékot nyújt.

Az ideigl. elnök beszédét lelkes éljenzés követvén, azután a tárgysorozat szerint az alapszabályok megvitatása s végleges elfogadása következett, s végül az állandó tisztviselők választata meg.

Az állandó tisztviselők megválasztása nagy munkát képezett s még nagyobb volt a választmány megválasztása körüli munkásság, míg végre a különféle érdekek kielégítése győzött s az állandó tisztviselői kar s választmány is megválasztatván, az eredmény a szavazatszedő bizottság által közzététett.

A közgyűlés eredményét kétségtelenül a választás eredménye képezte s ez oly tapintatos és célirányos módon ejtetett meg, hogy abban a társadalom intelligens osztályainak egyenei foglalnak helyet.

Különösen figyelemre méltó azon körülmény, hogy a „Magyar irodalom és művészet pártoló egyesület eszméje“ felőli magában a most országosan felhangzott közművelődési kérdést is, a mennyiben a magyar irodalom kultiválása mellett a szakosztály azon is működik, hogy a magyarmelv lehető legszélesebb körben terjedjen, s az idegen ajku községek lakosai által ezen nyelvet megkedveltesse.

Áldásos lesz tehát működése nemcsak társadalmi, de hazafias szempontból is, minek következtében nemcsak az egyes községek támogatását, de a hatóságok pártfogását is bizton reményelni lehet, sőt tekintve Zalamegyének helyi viszonyait, a támogatás és pártfogás a községek és hatóságoknak hazafias feladatát feltételezi és követeli is.

A megválasztott tisztikar és választmány névsora a következő: elnök dr. Fárnek László, másodelnök dr. Scheyer Lajos, titkár Szalay Sándor, jegyző Himfy Lajos, másodjegyző ifj. Singer Soma, pénztárnok Schlesinger Gyula, könyvtárnok Rosenfeld Lajos, ügyész Tandor Ferenc. Szervező elnökök: Bátorfy Lajos (irodalmi szakosztály), Venczel Rezső (zenészet), Bischitzky Miksa (dalárdai), Rapoch Gyula (színház, műkedvelő-és felolvasási), Remete Géza (mulatságokat rendező), Letlinger Kelemen (jótékonyági). — Választmányi tagok: Hajgató Sándor, Babochay György, Fesselhofer József, Grünhut Henrik, Hoffmann Mór, Kanizsai Lajos, Kovács Lajos, Ledófszky Ármán, Mandák Gyula Sándor, Nádor József, dr. Neumann Ede, Olopp Ernő, Oszesly Antal, Jászai Ármán, Kramer Lajos, dr. Rotschild Samu, Rózsavölgyi Antal, Sallér Lajos, Smetana Ferenc, Somogyi Henrik, dr. Schwarz Adolf, Lang János, Szauter Gyula, Vajda Bálint, Kövesdi Jenő.

A választás befejezése után az egyhangulag megválasztott elnök helyét újra elfoglalván, a tagokat kirtartásra, egyetértésre s hazafias kötelességük hű betöltésére hívá föl s a gyűlés az előző szép beszédet követő óriási éljenzés mellett befejeztetett.

Helyi, megyei és vegyes hírek.

Jótékonyág. A zalamegyei nemesi és magán alapítványt kezelő tekintetes választmány f. hó 15-én tartott ülésén a zalaegerszegi nőegyletnek ötven forintot volt kegyes adományozni, mely nagylelkű adományáért hálás köszönetét fejezi ki az egyesület elnöksége.

A megyei közigazgatási bizottság e havi ülését 12-én tartotta Glavina Lajos főispán úr önméltóságának elnöklété alatt. Az ülés lefolyását lapunk legközelebbi számában részletesen ismertetjük.

Adomány. Farkas Dávid országgyűlési képviselő úr, a jótékonyágáról általánosan ismert nemesszívű

emberbarát, a zala-egerszegi polgári iskola mellé szervezett műszaki tanműhely növendékei részére ösztöndíjként egy darab tíz frankos aranyat volt kegyes ajándékozni.

Eszküvő. Orbán Lajos sümegi realiskolai tanár, f. hó 14-én esküdtök örök hűségét Jánosbáznak Gombár György földbirtokos szeretetre méltó leányának, Mariska kisasszonynak.

A zala-egerszegi teke-egylet tisztújító közgyűlését f. hó 12-én tartotta a következő eredménnyel: Szeghő István elnök, Kovács Károly alelnök, Kaffehr Béla, Élő István jegyzők, Hajik István pénztárnok, Hanthy Károly ellenőr, Boschán Gyula ügyész. Választmányi tagok: dr. Gyömörey Vince, Somogy János, Víz Gyula, Horváth Ede, Simon István, gróf Festetics Benyó, Hrabovszky Flóris, dr. Arvay István, Gidró László, Gózon László, Udvardy Ignác, Remete Sándor. — A közgyűlés az egyesület helyiségének ünnepélyes megnyitását május 1-re tűzte ki. Az egyesület az idén két tekeversenyt tart; az elsőre határnapul pünkösd hétfőt tűzte ki a közgyűlés.

A zala-egerszegi karanyonyfa-egyletnek Gózon Lászlóné öngyűlése 1 frt 28 krt volt szíves a tagsági díjon felül fizetni, melyért köszönetét fejezi ki az egyesület elnöksége.

A zala-egerszegi önk. tüzoltó egyesület folyó hó 14-én tartott választmányi gyűlésén elhatározta, hogy ez évi tekeversenyyel egybekötött tavaszi mulatságát június hó 7-én fogja tartani.

A zala-egerszegi polgári iskola mellé szervezett műszaki tanműhely növendékei által a budapesti országos kiállításra készített tárgyakat f. hó 10—12-én szép számú közönség tekintette meg. Azen viszonytól fogva, mely bennünket a tanításhoz köt, nem szólhatunk egész részletességgel a tárgyakról s az elért sikerről. Ha azonban a közvéleménynek hű kifejezést akarunk adni, minden habozás nélkül elmondhatjuk, hogy azok a közönséget teljesen kielégítették. A siker kivívásában az oroszlanrészt Mihálovits Károlyné öngyűlése illeti, kinek bámulatra méltó ügyességgel készített remek és természetű himzései általános feltűnést keltettek. — Tekintve, hogy a belépti díjakból befolyó összeg, mint lapunk előző számában jeleztük, a növendékek utazásai költségeire volt szánva, sokan felülfizetni szívesek valának úgy, hogy felülfizetésekkel együtt 72 frt 10 kr. folyt be. — Felülfizettek: Balassa Benő 1 frt, Kaszter Sándor 60 kr., dr. Gyömörey Vince 60 kr., Mihálovits K. né 90 kr., Anasits Izabella 90 kr., dr. Graver Adolf 30 kr., Lányi Kálmán 20 kr., Isó Alajosné 10 kr., dr. Mangin Károly 1 frt, Trstyánszky Ödön 90 kr., Mayer Jakab 10 kr., Gyarmati Vilmos 10 kr., Kaufman Henrik 30 kr., Szily Dezső 80 kr., Bessenyei György 30 kr., Csesznák Sándor 50 kr., Königmayer János 30 kr., Fürst Sándor 60 kr., Spur János 50 kr., N. N. 20 kr., N. N. 40 kr., N. N. 20 kr., Rosenthal Berta 70 kr., Számek Adolf 10 kr., Breisach Sámuel 40 kr., Fischer Miksa 10 kr., Vörös Gyula 10 kr., Geiring Ödön 20 kr., Gózon Lászlóné 10 kr., Csesznák Sándorné 10 kr., Skublics Jenőné 90 kr., Udvardy Vince 1 frt, Skublics Zsigáné 80 kr., Graner Géza 20 kr., Arvay Lajos 10 kr., Háczy Kálmán 40 kr., M. Géza 5 kr., Muzsik Kálmáné 80 kr., Somogy János 20 kr., Unger Domoukosné 10 kr., Márczy Ilona 10 kr., Hubinszky Adolfné 20 kr., N. N. 10 kr., Böcs J. né 10 kr., Pauliny Zsigáné 10 kr., özv. Hídeg Józsefné 10 kr., Weisz Jónás 10 kr., Balog Gyula 10 kr., Hajik István 30 kr., Rigó Ferenc 10 kr., N. N. 35 kr., N. N. 30 kr., Weisz Izidor 50 kr., Grünbaum Ferenc 10 kr., Számek Rassin 10 kr., Geiringerné 10 kr., Rubicsék Samuné 10 kr., dr. Angyal N. 90 kr., Rosenberg Sándorné 90 kr., Gózon László 30 kr., Svastits Benő 20 kr., Svastits Gyula 20 kr., Simicska János 40 kr., Kiss Dénes 1 frt, dr. Czinder István 80 kr., Rosenthal Gyula 50 kr., Stolcer Jakab 1 frt, Gidró László 20 kr., Horváth Ede 20 kr., N. N. 10 kr., Nagy Imre 20 kr., Thassy Miklós 40 kr., Fischer Miksáné 30 kr., Viosz Mariska 10 kr., Kiss Mariska 10 kr., Özvegy Hány S. né 40 kr., dr. Manginné 30 kr., dr. Hány Istvánné 90 kr., Víz Gyula 10 kr., Czukelter Lajosné 10 kr., Thassy Lajos 10 kr., Tomasits Sándor 10 kr., Németh Sándorné 1 frt, Góth N. né 10 kr., Thassy Kristóf 90 kr., Thassy Miklós 15 kr., Strohmayer Ferenc 25 kr., Víz Gyula 30 kr., Eisenstädter Zsigmond 40 kr., Bogdán Lajos 10 kr., Farkas Dávid 1 frt, Rosenberg Béla Devecser 1 frt. Fogadják a felülfizetők a növendékek nevében hálás köszönetét az intézeti igazgatóságuknak.

Eljegyzés. Schäffer Andor keszthelyi pályaudvari postamester legközelebb tartotta eljegyzését Merkly Antal zala-szentmihályi földbirtokos kedves leányával Gabriella kisasszonnyal.

Csaktornya a f. hó 11-én műkedvelő színi előadást rendezett Belányi Tivadar képezdei tanár, mely — mint bennünket értesítenek — a várakozáson felül sikerült. Előadott Csikynek „Czifra nyomorúság” — oly precízítással, milyen műkedvelőktől egyáltalán nem várható. A tiszta jövedelem 116 frt, mely a csaktornyai kisdédóvó egyesület céljaira adományoztatott. Előadás után kedélyes tánemulatság rögtönzött.

A csaktornyai jótékony öngyűlés kedves kötelességének kíván eleget tenni, midőn — a f. évi febr. hó 14-én az egylet javára táncosorúcskát rendezett fiataliságnak, mely szíves volt a bejött jövedelemből az egylet alapítójának gyarapításához 30 frttal járulni; továbbá Bozzay Pálné urhölgynek, ki szegények részére 2 frtot adományozott; nemkülönben a csaktornyai részvénytársulat t. igazgatóságának, mely 30 frtot ajándékozott és végre a muraközi takarékpénztár t. igazgatóságának, mely szintén ezen emberbarát intézmény támogatására 12 frtot kegyeskedett adni — leghálásabb köszönetét nyilvánítja az egylet nevében Jeney Gusztáv egy. titár.

Ügyvédi irodáját dr. Kele Antal köz- és váltó ügyvéd, a „Magyar Gyorsírás” szerkesztője, Nagy-Kanizsáról Zala-Egerszegre helyezte át s azt a Mayerné, szül. Angelus Fanny-féle házban megnyitotta.

Meghívó. A nagy-kanizsai „kisdédóvó egyesület” X-ik évi rendes közgyűlését 1885. évi apr. 26-án, vasárnap tartandja az egyesület nándor-utcai saját helyiségében, melyre az egyesület tagjait tisztelettel meghívja az elnökség. Táragsorozat: a) Elnöki jelentés a lefolyt évről. b) A lezárt évi számadásokról szóló számvizsgáló bizottság jelentése. c) A jövő évi költségvetés megállapítása. d) A leköszönt elnök és gondnok, úgy a sorrend szerint kilépett 10 választmányi tag helyett új választás. e) Netáni indítványok.

A sümegi járásban levő községi és körjegyzők járási egyesületet alakítottak. A járásigylet elnökének egyhangulag és nagy lelkesedéssel Glázer József aranyodi jegyzőt választotta. Jegyzővé Horváth Gyula káptalanfai, pénztárnokká Zimits Sándor bazsi jegyző lettek megválasztva. Az értekezlet a megválasztott tisztikart az alapszabályok mielőbbi kidolgozásával és bemutatásával megbizta, hogy azok értelmében a járási egyesület működését megkezdhesse.

Meghívó. A zalamegyei általános tanítótestület alsólendva-járási tanító köre f. é. május hó 7-én Baksaán tartja meg tavaszi közgyűlését, melyre a tagok és tanítványok ezennel meghívottak. Kezdeté 9¹/₂ órakor. Tárags: 1) Gyakorlati tanítást tart Kovács J. Sándor. Ertekeznek: 2) Gönczi Ferenc az olvasókönyvek kelleiről az elem. népiskolában. 3) Stampf Béla és Luttár Miklós az ismétlt iskolások olvasókönyvéről. 4) Iványi A. Mi okozta a tisztség viselés iránti közönyt a tanítóegyletekben s mi módon lehetne azt megszüntetni? 5) Gönczi F. Mily ABC-t használjunk járásunk vendajkú községeinek iskoláiban? 6) Gózon Imre a ref. tanítók közjogi állapotáról. Alsó-Lendva, 1885. ápril hó 12-én. Iványi Andor tanítóköri elnök.

A szent-grothi iskolás gyermekek színi előadása — mint bennünket értesítenek — igen sikerült. A termet zsufolásig megtöltött közönség meglepetéssel párosult bámullattal halgatta végig az alig serdülő gyermekeket, kik szabadon, egészen otthoniasan, a legceskélyebb zavar vagy fennakadás nélkül játszották el „Az öreg vándor” és a „Tavaszi tündére” című színdarabokat.

Berkovics tanító úr fúradásának ezen újabb jellel is megmutatta, hogy mit tehet erő és kitartás. A jelen volt szülők és a hallgatóság a legnagyobb elismerését fejezte ki a buzgó tanítónak ez irányú szíves fúradásáért.

Fényképészeti hír. Décsy Ede jó hírnévnek örvendő nagykanizsai fényképész néhány napra felvételek eszközlése végett városunkba jött, lakása Grünbaum Mór szücs-mesternél van. Alkalmunk volt megtekinthetni jels kivitelü fényképeit, miért is ajánljuk olvasó közönségünk pártfogásába.

A leomló part agyonütötte. Kovács Lukács alsópáhoki lakost a dobogói murvabányában f. hó 10-én egy leomló murvatömeg munkálkodás közben agyonütötte. Társai új bánya telepet akartak nyitani, de Kovács egy elhagyott telep elfoglalását helyesebbnek vélte s már az ott kiálló part ledöntéséhez akart fogni s a part alatt annak oldalán néhány vágást tett társai ellenzése dacára, de Kovács azok szavára nem hallgatva, tovább vágott, mi közben a part leomlott s a leomló anyag a szerenestlent agyonütötte, míg társai kisebb nagyobb sérüléseket szenvedtek.

„The Gresham” életbiztosító-társaság Londonban. Ennek az Ausztria-Magyarországban is gyökeret vert életbiztosító társaságnak 1884. évi június 30-án lefolyt 36-ik üzleti évről szóló és az 1884. december 11-én megtartott rendes közgyűlésén felolvasott jelentése magyar fordításban is előtünk fekszik. Kiveszszük belőle a következő 16 adatokat: A lefolyt év eredménye rendkívül kedvező volt. Ez évben 7340 biztosítási ajánlat érkezett a társasághoz 63.992,275 fr. értékben. Ebből elfogadtatott 6264 ajánlat 54.979,875 fr. összegben, melyért a megfelelő számú bécák kiállítottak. A díjbevitel a viszontbiztosításokért kiadott összeg levonása után 13.685,885,84 fr. volt, a miben 1.934,453,87 fr. első biztosítási év díjai is foglaltatnak. A kamatszámla egyenlege 3.448,370 fr. volt és a díjbevételekkel a társaság évi jövedelmét 17.134,226 fr-ra emelte. Az év folyamában a társulathoz intézett és általa kifizetett életbiztosítási bécákból eredő követelések 6.124,323 frtot tettek ki. A kiházasítási és vegyes szerződésekből származható követelések, melyek lejártak, 2.570,177,60 francra rugtak. Bécák visszavásárlására 1.144,108,86 fr. adatott ki. A biztosítási alap, mely a szerződések kivitelét biztosítja 3.712,522,19 frtal emelkedett. A realizált aktívák teljes összege az üzleti év végén 87.284,420 fr. volt. E számításnál nem vették tekintetbe a tárca vételáron felvett értékeinek értéköbblete, minthogy ezek az értékek nem realizáltak és így nem is tekintethetők azonnali nyereség forrásául. Ez értéköbbletnek azonban nagy jelentősége van; szilárdítja a biztosítókat, melyeket a társaság nyújt. Tőkésítések: 1.661,957,50 fr. a brit kormány értékeiben, 1.621,437,39 fr., az indiai és gyarmati kormány értékeiben, 16.635,290,83 fr., idegen állami értékekben, 1.600,148,02 fr. vasuti részvényekben és elsőbbségekben, 25.466,510,52 fr., vasuti és egyéb kötvényekben, 14,453,178,65 házakban, köztük a társaság háza Bécében és Budapesten, 12.042,488,06 fr. jelzálogokban és 13.803,408,23 fr. egyéb értékben.

Assicurazioni Generali. E társaság legújabb díj-táblázatát bocsátott közre, mely szerint az életbiztosítási ágban, egyelőre halál és elélés esetére azonnali vagy meghatározott esedékességgel szóló vegyes biztosításokra néve egy osztályt állított fel, melyben a biztosítottak a nyereségy nyolcvan százalékat kapják oly módon, hogy az a biztosításnak három évi fennállása után évenként az igényre jogosultak közt osztatik fel, a márlegből netalan eredő veszteséget azonban kizárólag a társaság viseli. Az Assicurazioni Generali, mely mindenkor azon van, hogy a közönség méltányos kívánalmainak lehető legjobban megfeleljen, első volt azok közül, melyek az életbiztosítás terén igen liberális biztosítási feltételek életbeléptetése által dicsegetre méltó reformokat hoztak be és ugy ez által, valamint új biztosítási módosítások létesítése által az életbiztosítás ter-

jesztése közül nagy érdemeket szerzett. A 80%-nyi nyereségyrészesítés oly újítás, mely az életbiztosítás népszerűsítése érdekében bizonyára igen célszerű, annál is inkább, mivel az ezen társaságnál az 1852-ik év óta az egyszerű haláleseti biztosításokra néve fennálló nyereségyrészesítési osztály a résztvevőknek 29.77%-nyi átlagos osztalékot fizetett ki.

Az „Olvasókör” szépirodalmi regény-folyóirat 26-ik füzeté megjelent, mely a „Gyémánt Király” című francia regény folytatását képezi. — A képes és diezes kiállítású kiadvány havonként 2-szer jelenik meg. — Előfizetési ára egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr. — Mutatványszám mindenkinek ingyen és bérmentve küldetik, ki ez iránt a kiadóhivatalhoz fordul, mely Budapesten Stáció-utca 31. szám alatt van.

Gabnaarak Zala-Egerszegben 1885. április 10-én. Buza 8.20—7.40; rozs 6.80—7.25; árpa 6.60—7 frt; zab 7 frt; kukorica 5.20—5.80; búkköny 5.20—5.60; bab 7—7.50 metermázsánként.

Ausztriai különlegesség. Harminc évi tapasztalat bebizonyította, hogy egyedül MOLL valódi Seidlitz póra használható eredménnyel minden emésztési nehézségekből eredő gyomor fájdalmaknál és székrekedésnél. A vidéken minden gyógyszerárban és fűszerkereskedésben, határozottan MOLL készítménye ennek gyári jelvényével és aláírásával kéréndő.

NYILTTÉR.

LÖWINGER ROZA NOSZLOPI PÁL
jegyzékek.
Szombathely. Zala-Egerszeg.

Felelős szerkesztő s kiadó-tulajdonos:

UDVARDY IGNÁC.

HIRDETÉSEK.

Árlejtési hirdetmény.

Zalamegyében fekvő, nyavaládi rom. kath. templom torony és sekrestye hiányainak helyre állítására a nagyméltóságú vallás-miniszterium 1824 frt 36 krt engedélyezett.

Mely munkálatok vállalat utjáni biztosítására „zárt írásbeli ajánlattal egybekötött” szóbeli árlejtés 1885. évi ápril hó 29-ik napjának délelőtti 9 órára kintetik a somlyóvásárhelyi közalap. számtartósági irodába, hol is a tervek, költségvetések és föltételek megtekinthetők.

Zárt ajánlatok csak magyar nyelven szerkeszthetők s 50 kros bűlyeggel ellátandók: a fent engedélyezett összegnek megfelelő 10% tóli bántatpénz esatolása mellett tett ajánlat betűkkel és számokkal kiürandó, valamint annak is határozott kifejezés adandó, hogy az ajánlatot tevő a föltételeket ismeri és elfogadja.

Az írásbeli zárt ajánlatok csakis a szóbeli árlejtés megkezdéséig fogadtatnak el, későn érkezett, távirati uton tett, jelen hirdetésben mondottaktól eltérő avagy utóajánlatok egyáltalán figyelembe vétetni nem fognak.

A m. kir. közalap. számtartóság.

95. 1—1. (Utannomás nem díjaztatik.)

HIRDETMEY.

F. hó 21-én a szent-iváni vasuti állomás raktárhelyiségében délelőtt 10 órakor egy 340 kilogramnyi hordó SZILVORIUM árverés utján fog eladatni.

A venni szándékozók felkérhetnek, hogy a kintzött időben minél számosabban megjelenni szíveskedjenek.

Szent-Iván 1885. ápr. 17.

96. 1—1.

Állomási főnök.

Támaszkodva a bizalomra,

melyben a mi készítményünk több mint 15 év óta a közönség által részesítették, szabadságot veszünk magunknak, azokat, kik e szert még nem ismerik, egy kísérlet tételére felhívni. Ezen régelismert háziszernek nincs szüksége a reklamra, ez önmaga által legjobban ajánlatik, a mint azt egy próba igazolni fogja. A Pain-Expeller bedörzsölésre használatik csász és köszvény ellen. Ára 40 és 70 kr. egy üvegnek; készletben a legtöbb gyógyszerárban. Hamisítványok elkerülése végett, csakis „Richter-féle horogony Pain-Expeller” kéréndő s semmi esetre se más fajta. Richter F. Ad. és társa, Bécs. — Főraktár Pragaban az „arany oroszán” gyógyszerárban, Niklasplatz 7.

Raktár: Török József gyógyszerár Budapest, Király u. 12. sz. 14. 5—5.

